

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

Problem- Based Learning (PBL)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีการเรียนการสอนแบบใช้ **ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)** หรือที่เรียกกันว่า **PBL** เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะใฝ่หาความรู้เพื่อแก้ปัญหาโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการแสวงหาความรู้ และรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีมภายในกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. **ใช้ปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ (Problem-Based Learning)** เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ “ปัญหา” เป็นฐานในการแสวงหาความรู้ด้วยกลวิธีหาข้อมูล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาได้ด้วยตนเอง เป็นการกระตุ้นให้คิดเป็น ทำเป็นด้วยการเรียนรู้รูปแบบนี้ ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการค้นหาความรู้ต่อไปด้วย

2. เรียนแบบกลุ่มย่อย (Small group learning) โดยมีครูประจำกลุ่ม (Facilitator) เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ เป็นแนวโน้มการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกฝนทักษะและทัศนคติในการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการวางแผนงาน ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในกระบวนการกลุ่ม นอกจากนี้การเรียนแบบกลุ่มย่อยนี้เป็นการให้โอกาส ชักถามโต้ตอบและอภิปรายระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง หรือกับผู้สอนให้มากขึ้น

3. ศึกษาด้วยตนเอง (Self-directed learning) เป็นการเรียนรู้ที่ให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้คัดเลือกประสบการณ์และแหล่งค้นคว้า ตลอดจนสามารถตรวจสอบและประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองได้

4. บูรณาการเนื้อหาความรู้หลายสาขาวิชา (integration) เพื่อเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์หลายสาขาวิชามาใช้ในการแก้ปัญหาตรงตามสภาพจริง โดยการเชื่อมโยงใน

แนวนอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพรวมของความรู้ การเรียนแบบแยกเป็นรายวิชาอาจทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงความรู้ที่เกี่ยวข้องกัน เป็นการชักนำให้ผู้เรียนรู้ในแนวคิดและเชี่ยวชาญในแต่ละสาขา แต่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เท่าที่ควร

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและมีหลักการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมี 1 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กลุ่มผู้เรียนทำความเข้าใจ คำศัพท์ ข้อความ ที่ปรากฏอยู่ในปัญหาให้ชัดเจน โดยอาศัยความรู้พื้นฐานของสมาชิกในกลุ่ม หรือการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราหรือสื่ออื่นๆ

ขั้นตอนที่ 2 กลุ่มผู้เรียนระบุปัญหา หรือข้อมูลสำคัญร่วมกัน โดยทุกคนในกลุ่มไขปัญหา เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ใดที่กล่าวถึงในปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มผู้เรียนระดมสมอง

เพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ อธิบายความเชื่อมโยงของข้อมูลหรือปัญหา

ขั้นตอนที่ 4 กลุ่มผู้เรียนกำหนดและจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐาน พยายามหาเหตุผลที่จะอธิบายปัญหาหรือข้อมูลที่พบ โดยใช้พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตั้งสมมติฐานที่สมเหตุสมผลสำหรับปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 5 กลุ่มผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อค้นหาข้อมูลหรือความรู้ที่จะอธิบายหรือทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าความรู้ส่วนใดรู้แล้ว ส่วนใดต้องกลับไปทบทวน ส่วนใดยังไม่รู้หรือจำเป็นต้องไปค้นคว้าเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 6 ผู้เรียนค้นคว้ารวบรวมสารสนเทศจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 7 จากรายงานข้อมูลหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้ออกมา กลุ่มผู้เรียนนำมาอภิปรายวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แล้วนำมาสรุปเป็นหลักการและแนวทางเพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่อไป •

ข่าวคณะแพทย

คณะแพทย

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปีที่ 32 ฉบับที่ 229 ประจำเดือนพฤษภาคม 2557
<http://medinfo.psu.ac.th>

พศ.พญ.ประสสิน จันทรวิทัน

“อุปสรรค คือ โอกาสพัฒนา
และได้มาซึ่งประสบการณ์ที่มีคุณค่า
ที่จะติดตัวเราไปนานแสนนาน”

สารบัญ

12

ผศ.พญ.ประสลิน จันทรวิทัน

ทำงาน ณ ปัจจุบันให้ดีและเต็มศักยภาพ
อุปสรรค คือโอกาสพัฒนา และได้มาซึ่ง
ประสบการณ์ที่มีคุณค่า ที่จะติดตัวเราไป
อีกนานแสนนาน

คณะผู้จัดทำ
ที่ปรึกษา

รศ.นพ.สุธรรม ปิ่นเจริญ
รศ.นพ.กิตติ ลิมอภิชชาติ
รศ.นพ.ธีระ พิรัชวิสุทธิ์
รศ.พญ.ศิวาภรณ์ อุบลชลเขตต์

บรรณาธิการ

รศ.นพ.วิวัฒนา ถนอมเกียรติ

รองบรรณาธิการ

นางสาวอนงค์นาค ชั่งค์สโร

กองบรรณาธิการ

นางสุวิมล นนทพันธ์

นางพัชรีย์ แจ่มอุลิตร์ตัน

นางสาวกาญจนพร อรัญธร

นางสาวกนกวรรณ อินทร์ตัน

นางสาวทิพย์มณฑา สดชื่น

นางสาวกัลยา ศุภรพีพัฒน์

นางสาวอารีณัฐ นันทรรัตน์วิบูลย์

นายชาคร นิมนวล

นายวิชัย กาเลี้ยง

รูปเล่ม

งานประชาสัมพันธ์ คณะแพทยศาสตร์

จัดพิมพ์

งานบริหารและธุรการ

คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

15 ถ.กาญจนวนิช ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

โทร:0-7445-5000 โทรสาร:0-7421-2900, 0-7421-2903

8

การพัฒนาจริยธรรม

10

การรับรอง การต่ออายุกระบวนการคุณภาพ
การเยี่ยมชมสำรวจเพื่อการพัฒนา

12

ผศ.พญ.ประสลิน จันทรวิทัน

ทำงาน ณ ปัจจุบันให้ดีและเต็มศักยภาพ

อุปสรรค คือโอกาสพัฒนา และได้มาซึ่งประสบการณ์
ที่มีคุณค่า ที่จะติดตัวเราไปอีกนานแสนนาน

16

360 องศาคณะแพทย์

18

พิน มุสิกโร

ชื่อสัตย์ จริงใจ พอใจในสิ่งที่เป็นอย่าง

19

สร้างชีวิตมหัศจรรย์ด้วยน้ำนมแม่

20

เพ็ญประภา ไชยบุญ

จากความตั้งใจในการทำงานและรักในอาชีพ

สร้างวัลบุคลการดีเด่น ประจำปี 2556

22

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

(Problem-Based Learning (PBL))

24

นพ.จตุพล ไชยบุญเยี่ยม

แพทย์ ม.อ. ควารางวัลจักษุวิทยาฯ โลก

27

อาหารรสแซ่บจัดจ้าน.....อย่าบ่อย

28

พุทธท้าว (จบ)

ตอน 2 วัน 3 คืน 3 เมือง

34

วิสาขบูชา

35

ว่าไปเรื่อยๆ